

Rapportage 2023 Bunschoten

Wonen en Zorg 2040

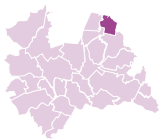
**Samen voor
toekomstbestendige ouderenzorg**

De juiste ondersteuning en zorg
voor iedereen

*Project in het kader van de Krachtig Verbindende
Toekomstvisie Utrecht*

09/02/24

Inleiding | Begin 2022 zijn activiteiten van het programma *Wonen en Zorg 2040* gestart in de gemeente Bunschoten. Het resultaat is deze rapportage over inspiratie, oplossingsrichtingen en samenwerkingsafspraken over Wonen en Zorg in Bunschoten

AANLEIDING

De dubbele vergrijzing en het toenemende aantal ouderen met een zware zorgvraag, zorgt voor grote uitdagingen voor de ouderenzorg, ook in de regio Utrecht. Intramurale ouderenzorg wordt niet verder uitgebreid (WOZO-brief). Dat betekent dat de volledige toename van de vraag naar wonen met zware zorg door de vergrijzing in het woningbouwregime (thuis) moet worden beantwoord. “Thuis” kan dan de eigen woning zijn of een nieuwe/andere zorggeschikte of geclusterde woonvorm. De gezamenlijke ouderenzorgorganisaties in Utrecht hebben, mede op initiatief van Zorgkantoor Utrecht, de handen ineengeslagen en een Krachtig Verbindende Toekomstvisie Utrecht 2030 opgesteld. Het Project Wonen en Zorg 2040 is een van de projecten onder deze vlag.

DOELSTELLINGEN

Ondersteuning en inspiratie bieden, zodat de deelnemende organisaties de aanstaande markttrends het hoofd kunnen bieden, zodat de inwoners van Zorgkantoorregio Utrecht de best mogelijke zorg in de best mogelijke setting, vooral op de lange termijn, kan worden gegarandeerd.

AANPAK

Wonen en Zorg 2040 kent drie programmalijnen, namelijk:

- A. Kennisdeling en analyse:** deze programmalijn bestaat uit 1) Het inventariseren en verzamelen van informatie vraag en aanbod; 2) Deze toegankelijk maken op gemeentelijk en subregionaal of regionaal niveau, door middel van een online kennisbank vraag en aanbod; 3) In samenspraak met de deelnemers de “gap”, de discrepantie tussen aanbod en vraag in beeld brengen; 4) Speerpunten formuleren per gemeente / subregio en zo nodig regio.
- B. Visie op oplossingsrichtingen en inspiratiesessies:** deze programmalijn bestaat uit 1) Inventariseren en verzamelen van inspirerende voorbeelden lokaal, regionaal en buiten de regio; 2) Toegankelijk maken op gemeentelijk en subregionaal niveau, door middel van de databank en matching; 3) Inspiratiegesprekken en -bijeenkomsten met zorgorganisaties (en stakeholders) over zorg(oplossingen) in de toekomst; 4) Identificeren van lokale en regionale projecten en kansen.
- C. Processen en projecten:** deze programmalijn bestaat uit 1) Ondersteuning bij samenwerking tussen stakeholders; 2) Identificeren van projecten; 3) Ondersteuning zo nodig bij regionale afstemmingsvraagstukken, zoals arbeidsmarkt en speciale doelgroepen.

Deze rapportage is onderdeel van programmalijn B en is het resultaat van een drietal inspiratiesessies in de gemeente over inspiratie, oplossingsrichtingen en samenwerking voor het realiseren van het woonzorg aanbod in relatie tot de opgave.

Kijk wat we met elkaar kunnen doen op

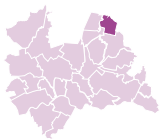
<https://www.toekomstbestendigeouderenzorgutrecht.nl/wonen-en-zorg>

Scan de code

Dit is een boodschap van het Project Wonen en Zorg 2040 van de IVVU. Mogelijk gemaakt door Zilveren Kruis Zorgkantoor.

SAMENVATTING | Op deze pagina staan de belangrijkste onderwerpen van deze rapportage samengevat

OPGAVE

De vraag naar wonen met zware zorg tussen 2020 en 2040 groeit door de vergrijzing sterk. Zonder aanvullend beleid komt Bunschoten in 2040 zo'n **173** verpleeghuisplaatsen tekort.

BETROKKEN PARTIJEN

Gemeente

Zorgorganisaties

Corporaties | ontwikkelaars

Zorgkantoor

OPLOSSINGSRICHTINGEN

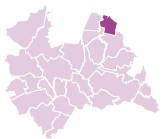
- Zorggroep De Haven heeft haar plan uitgebreid naar 70 plekken, in scheiden van wonen en zorg
- Doorstroomregelingen naar seniorenwoningen
- Dementievriendelijke gemeente
- Steunsysteem in de wijk
- Inzet van VPT
- Ontwikkeling 'het Knarrenhofje'
- Ontwikkeling Rengerswetering

SAMENWERKING EN VERVOLG

Aan het eind van het project is afgesproken dat de partijen aan tafel de opgave als een gezamenlijke opgave beschouwen en dat het voornemen is geformuleerd om een Akkoord Wonen en Zorg te sluiten.

De gemeente heeft er uiteindelijk voor gekozen om geen lokaal akkoord op te stellen, maar de woonzorgopgave te laten landen in de regionale woonzorgvisie Amersfoort 2023/2024 en een nieuw omgevingsprogramma wonen 2025-2029 op te stellen met een paragraaf over woonzorgvisie en een uitvoeringsagenda. De gemeente heeft aangegeven hierin gebruik te maken van de inbreng van het project Wonen en Zorg 2040 en open te staan voor concrete initiatieven van andere zorgpartijen om mede uitvoering te geven aan de opgave

Proces | In een drietal inspiratiesessies Wonen en Zorg 2040 in de gemeente Bunschoten bespraken we met verschillende stakeholders de opgave, oplossingsrichtingen en samenwerking op het gebied van wonen en zorg

Inspiratiesessie 1

22 juni 2022

Inspiratiesessie 2

12 oktober 2022

Inspiratiesessie 3

22 februari 2023

Oplevering rapportage

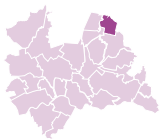

ACTIVITEITEN

- Besproken: opgave, overeenstemming orde grootte en aard
- Besproken: ontwikkelingen rondom wonen en zorg
- Besproken: De stand van zaken rondom eventuele oplossingen

- Besproken: WOZO-brief van minister Helder besproken
- Besproken: mogelijke oplossingsrichtingen

- Besproken: landelijke en regionale ontwikkelingen
- Besproken: oplossingsrichtingen uit de tweede inspiratiesessie
- Besproken: concreet maken en borging van de samenwerking

Opgave in de gemeente Bunschoten

GROEI VAN OUDEREN MET EEN ZWARE ZORGVRAAG 2040 VRAAGT OM ADDITIONELE WOONZORGPLEKKEN

- De vraag naar wonen met zware zorg tussen 2020 en 2040 groeit door de vergrijzing sterk; zonder aanvullend beleid komt Bunschoten in 2040 zo'n **173** verpleeghuisplaatsen tekort. De opgave bestaat uit **33** ZZP-4 plekken, **95** ZZP-5-7 plekken, **35** ZZP 6-8 plekken en **10** overig.

WOONDEALS EN PROGRAMMA WONEN EN ZORG VOOR OUDEREN

- In 2022 en 2023 zijn er 35 regionale woondeals getekend door de minister om het landelijk woningtekort op te lossen. Via deze woondeals kunnen er 936.349 woningen worden gerealiseerd.
- In de provincie Utrecht zijn drie regionale woondeals opgesteld en gaat het om de bouw van ruim 83.500 nieuwe woningen in de periode 2022-2030. Onderdeel van deze deals zijn ook de bouw van zorggeschikte woningen.
- Het kabinet heeft de ambitie om binnen zeven jaar 290.000 woningen te bouwen geschikt voor ouderen. Deze ambitie is vertaald naar 170.000 nultrredenwoningen, 80.000 geclusterde woningen en 40.000 verpleegzorgplekken. En specifiek voor Bunschoten; 255 nultrredenwoningen, 0 geclusterde woningen en 65 verpleegzorgplekken

OBSTAKELS IN DE WONINGBOUW

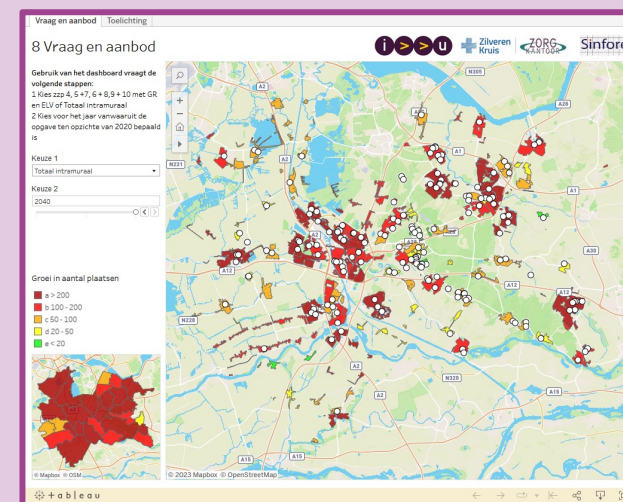
- Belemmeringen zoals: wetten, praktische bezwaren, hoge bouwkosten, opgelopen rente en personeelstekorten staan het realiseren van de plannen van de Rijksoverheid in de weg. Hierdoor is er in de toekomst meer zorg thuis nodig in de oorspronkelijke woning. Creatieve ingrepen en nieuwe denkrichtingen zijn essentieel voor het oplossen van deze woonzorgvraagstukken.

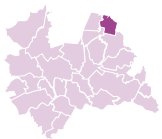
 "In gemeente Bunschoten bestaat de helft van de opgave uit ZZP 5-7 plekken en lijkt er vooral veel vraag te zijn naar wonen met dementiezorg in kleinschalige woonprojecten. Mensen met een somatische zorgvraag wonen veelal langer thuis."

 Specifiek voor de gemeente

DASHBOARDS EN DATA

Onderzoeksbureau Sinfore ontwikkelde in opdracht van het project Wonen en Zorg 2040 dashboards met prognoses met betrekking tot demografie en de zorgvraag tot 2040 in zorgkantoorregio Utrecht. Deze dashboards zijn openbaar en beschikbaar voor iedereen die zelf aan de slag wil met de onderliggende data. Je vindt de dashboards op <https://ivvu.sinfore.nl>.

De sleutel is samenwerking | De betrokken partijen rekenen het tot hun gezamenlijk verantwoordelijkheid om aan de slag te gaan met oplossingen voor Wonen en Zorg in Bunschoten

BETROKKEN STAKEHOLDERS

Gemeente Bunschoten

Zorgorganisaties

Corporaties | ontwikkelaars

Zorgkantoor

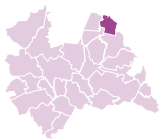
WAAROM SAMENWERKEN?

In het verleden was het onderwerp intensieve zorg voor ouderen vrijwel geheel het domein van zorgorganisaties en het zorgkantoor. In de nieuwe situatie verschuift dit van de WLZ naar de Woningwet. Dat betekent dat alle lokale partijen hier een nadrukkelijke rol in krijgen. De oplossing moet gevonden worden in de samenwerking met die zorgorganisaties maar ook in de samenwerking met andere partijen.

Ontwikkelingen hangen in sterke mate met elkaar samen en kunnen niet éézijdig, bijvoorbeeld binnen de zorg, het sociale domein of het fysieke domein, worden opgelost. Om die reden is een integrale visie en aanpak door middel van samenwerking, niet alleen mogelijk, maar ook noodzakelijk.

REGIEROL GEMEENTE

De Rijksoverheid heeft dit ook ingezien en schetst in verschillende beleidsbrieven een belangrijke regierol voor de gemeente in de volle breedte van de opgave, van sociaal domein tot intensieve zorg en de bouw van verpleegzorgplekken. Dat betekent vanuit leiderschap verbinding maken met andere domeinen binnen de gemeente, zoals ruimtelijke ordening en wonen. Ook heeft de gemeente een regierol naar externe partijen, zoals organisaties in zorg en welzijn, woningbouw en inwoners.

Voorbeelden van oplossingsrichtingen opgehaald in verschillende gemeenten Project IVVU

Generiek

Bewustwording inwoners

- Bewustwording eigen verantwoordelijkheid inwoner
- Voorzorgmaatregelen
- Vroegtijdig verhuizen naar geschikte woning
- Versterken en onderhouden eigen sociaal netwerk
- Financiële arrangementen

Eigen kracht inwoners

- Versterken sociale structuur en samenhang
- Community building
- Ondersteunen zelforganisatie en inwonerinitiatieven
- Mantelzorgondersteuning
- Verbeteren informatievoorziening zorg en welzijn en inwoners
- Reablement

Versterken wijkinfrastructuur

- Geschikt maken woonomgeving
- Ontmoetingsplekken
- Versterken mobiliteit
- Uitbreiding zorg en ondersteuning in de wijk
- Samenwerking zorgorganisatie en woningcorporatie op complexniveau
- Inzet van technologie

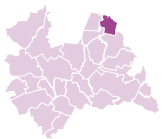
Diversiteit aan geschikte woningen

- Toevoegen geschikte woningen en woonvormen
- Nultredenwoningen
- Geclusterde woonvormen
- Geschikt maken bestaande voorraad
- Herzien toewijzings- en voorrangbeleid

Verpleeghuis van de toekomst

- Openen, moderniseren, en verduurzamen van verpleeghuiszorg
- Toevoegen verpleegzorgplekken

Genoemde oplossingsrichtingen in Bunschoten tijdens de inspiratiesessies

Specifiek gemeente

Bewustwording inwoners

- Wooncoachgesprekken met huurders
- Inwoners van 75+ worden uitgenodigd om in gesprek te gaan met vrijwilligers van Stichting De Boei.
- Voorrangsregeling seniorenwoningen

Eigen kracht inwoners

- Steunsysteem in de wijk

Versterken wijkinfrastructuur

- Dementievriendelijke gemeente
- De Haven is bezig met het aanbieden VPT

Diversiteit aan geschikte woningen

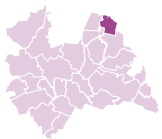
- Herinrichting van vrijgekomen schoolgebouwen
- 10 Comfortwoningen in HofWyck Rengers

Verpleeghuis van de toekomst

- Ontwikkeling Rengerswetering
- De Haven breidt zijn plan uit naar 70 plekken

Geïdentificeerde oplossingsrichtingen en kansen op de kaart

Locatie De Haven Zorggroep De Haven

De Haven heeft zijn plan uitgebreid naar 70 plekken, in scheiden van wonen en zorg.

Locatie Rengerswetering Woningcorporatie Gooi en Eemlander

Rengerswetering is een nieuwbouwwijk waar een **zorg cluster** van **s Heeren Loo** komt. Ook in de komende nieuwbouw is het mogelijk om zorggeschikte woningen te realiseren.

- **Herinrichting van vrijgekomen schoolgebouwen**
- *De schoollocaties bleken tijdens de verkenning geen optie vanwege coalitieafspraken.*
- **Comfortwoningen**
- *Ontwikkeling van een vrijblijvende gemeenschap met 10 huurwoningen in de nieuwbouwwijk HofWyck Rengers. De comfortwoningen zijn geschikt voor mensen van 55+.*

➔ **Conclusie:** Er lopen verschillende projecten in Bunschoten gericht op het realiseren van nieuwe woningen. Hoeveel woningen hiervan geschikt zijn voor senioren of ouderen met een zware zorgvraag is nog niet bekend

D

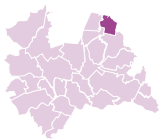

Diversiteit aan geschikte woningen

E

Verpleeghuis van de toekomst

Geïdentificeerde oplossingsrichtingen en kansen op het gebied van inwonerkraft en ondersteuning thuis

A

Bewustwording
inwoners

B

Eigen kracht
inwoners

C

Versterken
wijkinfrastructuur

A

→ **Wooncoachgesprekken met huurders**

→ *Doorstroming: Gooi en Omstreken voert wooncoachgesprekken om voor te kunnen sorteren op de juiste woning.*

→ *Doorstroming: De gemeente nodigt de inwoners van 75+ uit om in gesprek te gaan met vrijwilligers van Stichting De Boei.*

→ **Voorrangstelling seniorenwoningen**

→ *Iedereen die een sociale huurwoning achterlaat, krijgt voorrang op een seniorenwoning. Het seniorenlabel van een woning is vanuit de gemeente aangepast van 55+ naar 65+.*

B

→ **Steunsysteem in de wijk**

→ *Het doel van het steunsysteem is dat ouderen door vrijwilligers, buurtgenoten en familie worden ondersteund. Binnenkort start een app waarin de zorgverlener een cliënt kan aanmelden bij de Boei in het steunsysteem.*

C

→ **Bunschoten is een dementievriendelijke gemeente**

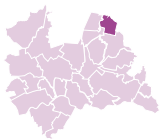
→ *Er is een actief Alzheimer café die worden ondersteund door De Haven en De Boei. De openbare ruimte moet hier ook in meegenomen worden.*

→ **Inzet van VPT**

→ *De Haven gaat aan de slag met het aanbieden van VPT, met name als het gaat om geclusterde woonvormen (gespikkeld en geclusterd).*

De betrokken partijen zijn op verschillende manieren actief bezig oplossingen voor wonen en zorg te ontwikkelen gericht op bewustwording van inwoners, eigen kracht van inwoners en het versterken van de wijk. Dit doen zij onder andere door inwoners goed te informeren en te ondersteunen over hun toekomstige woonsituatie, de inzet van informele zorg en de inzet van VPT.

Samenwerking en suggesties voor vervolg | Definiëren en concretiseren van kansen, projecten en initiatieven die door betrokkenen in dit proces zijn genoemd en maak een koppeling maken met het uitvoeringsprogramma

SAMENWERKING

Aan het eind van het project is afgesproken dat de partijen aan tafel de opgave als een gezamenlijke opgave beschouwen en dat het voornemen is geformuleerd om een Akkoord Wonen en Zorg te sluiten.

De gemeente heeft er uiteindelijk voor gekozen om geen lokaal akkoord op te stellen, maar de woonzorgopgave te laten landen in de regionale woonzorgvisie Amersfoort 2023/2024 en een nieuw omgevingsprogramma wonen 2025-2029 op te stellen met een paragraaf over woonzorgvisie en een uitvoeringsagenda. De gemeente heeft aangegeven hierin gebruik te maken van de inbreng van het project Wonen en Zorg 2040 en open te staan voor concrete initiatieven van andere zorgpartijen om mede uitvoering te geven aan de opgave

SUGGESTIES VOOR VERVOLG IN BUNSCHOTEN

- Nu is het moment om te handelen. De vergrijzing gaat steeds sneller en oplossingen zijn niet van vandaag op morgen gerealiseerd.
- De breedte van de oplossingsrichtingen (zie slide 7) meenemen in de Woonzorgvisie.
- Definiëren en concretiseren van kansen, projecten en initiatieven die door betrokkenen in dit proces zijn genoemd en maak een koppeling maken met het uitvoeringsprogramma wonen en zorg.
- Maak gebruik van wat er al is en versterk dat wat goed gaat
- Creëer samen nieuwe oplossingen
- Samenwerking is de sleutel; Zorg voor het formaliseren van samenwerkingen op projecten en initiatieven voor wonen en zorg, inclusief een overkoepelend overleg met alle stakeholders in de gemeente.

Colofon

Commissie project Wonen en Zorg 2040

Kees Weevers

Thijs Houtappels

Harry Finkenflügel

Joyce Jacobs

Mariska Tichem

Liesbeth Hoogendijk

Adviserend: Saliha el Habri en Claartje Broeren

Projectteam IVVU

Arnout Siegelaar (projectleider)

Daniel Mogendorff

Sander Konings

Romee van Hunen

